

توسعه فیزیکی شتابان شهر آران و بیدگل و ناموزونی در توزیع فضایی خدمات و تاسیسات و تجهیزات شهری و به ویژه نارسائی های کالبدی، اقتصادی و اجتماعی بافت قدیم موجب رشد منفی جمعیت بافت قدیم شده است. مهاجرت جمعیت از بافت قدیم موجب بی رونقی، رکود و فرسودگی هر چه بیشتر ساختار اقتصادی، اجتماعی و کالبدی آن گردیده است. بنابراین این پژوهش با هدف تحلیل ساختار فضایی - کالبدی بافت قدیم شهر آران و بیدگل و بررسی تنگناها و امکانات و آسیب شناسی بافت قدیم آران و بیدگل تهیه شده است.

این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی و تحلیلی که با استفاده از روش پیمایشی (پرسشنامه و مشاهده) به صورت نمونه گیری سهمیه ای صورت گرفته و اطلاعات پرسشنامه از طریق نرم افزار Spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

نتایج این پژوهش بیانگر آن است که در اثر توسعه نامتعادل حاشیه شهر و عدم توجه کافی به ساماندهی و احیای بافت قدیم، مهاجرت جمعیت از بافت قدیم شدت گرفته به گونه ای که رشد منفی ۱۰۴- درصدی طی سال های ۸۵-۱۳۷۵ را شاهد هستیم. این مسئله به این موضوع برمی گردد که از یک طرف ساکنین بافت قدیم از کمبود خدمات رفاهی و تاسیسات و تجهیزات شهری رنج می برند. چنانچه کمبود شدید سرانه، تعداد و پراکنش فضایی تاسیسات و تجهیزات شهری در بافت قدیم شهر آران و بیدگل این مساله را تایید می کند. از طرف دیگر بالا بودن قدمت واحدهای مسکونی با مصالح نیمه با دوام و کم دوام (۳۷ درصد)، واحدهای مسکونی با فقدان دسترسی سواره و ... باعث تشدید فرایند فرسودگی در محلات مسکونی محدوده مورد مطالعه شده است. مجموع این عوامل باعث ترک خانوارهای بومی از بافت قدیم به صورت جا به جایی طبقاتی و خروج افراد متمول از بافت و نشستن مهاجران و طبقات نازل اجتماعی به جای آنها شده است.

واژگان کلیدی: بافت قدیم، تحلیل فضایی - کالبدی، تاسیسات و تجهیزات شهری، سرانه